

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Ростислав ПІДПАЛИЙ**, громадянин України 1996 року народження, у 2017 році закінчив Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка зі спеціальності 6.02030202 «Історія», присвоєна професійна кваліфікація «Вчитель історії».

У 2018 році закінчив Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія), присвоєна професійна кваліфікація «Магістр середньої освіти (Історія). Учитель історії. Викладач історії».

У тому ж році отримав ще одну спеціальність в ПНПУ імені В.Г. Короленка зі спеціальності – 011 Освітні, педагогічні науки; присвоєна професійна кваліфікація «Магістр із освітніх, педагогічних наук».

Упродовж 2019-2023 рр. навчався в аспірантурі Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка в галузі знань 03 Гуманітарні науки, зі спеціальності 032 Історія та археологія (заочна форма навчання).

У 2024-2025 рр. навчався в аспірантурі Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки (заочна форма навчання).

Працює на посаді викладача кафедри аудіовізуального мистецтва, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», МОН України.

Виконав акредитовану освітньо-наукову програму з галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом № 124-ОД Вченої ради ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (м. Лубни, Полтавської обл.) від «26» вересня 2025 року № 2, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – **Ірини МИГОВИЧ**, доктора педагогічних наук, професора, начальника відділу міжнародних зв'язків, директора інституту міжнародної освіти, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Рецензентів –

Леоніда ВАХОВСЬКОГО, доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри соціальної роботи, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;

Максима САЙБЕКОВА, доктора філософії, старшого викладача, завідувача кафедри аудіовізуального мистецтва, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;

Офіційних опонентів –

Володимира МОКЛЯКА, доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри загальної педагогіки та андрагогіки, Полтавського національного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка;

Марини БОЙЧЕНКО, доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри педагогіки, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

на засіданні «19» листопада 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка **Ростиславу Підпалому** на підставі публічного захисту дисертації «Болонський університет у генезі європейської освіти (кінець XVIII - початок XXI століття)» за спеціальністю 011 – Освітні/Педагогічні науки.

Дисертацію виконано в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (м. Лубни Полтавської обл.), Міністерство освіти і науки України.

Науковий керівник – **Ірина ЦЕБРІЙ**, доктор педагогічних наук, професор.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису згідно вимог пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової

спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Здобувачка має 11 публікації, зокрема: 3 публікації у фахових виданнях України, 2 публікації в зарубіжних виданнях, 1 стаття у виданні h-індекс, 3 публікації апробаційного характеру, 1 навчальний посібник, 2 навчально-методичні комплекси, серед них:

1. **Підпалій Р. Ю.**, Цебрій І.В. (2024). Передумови та основні тенденції у становленні Болонського університету. Естетика і етика педагогічної дії. (30), 122–132. DOI: <https://doi.org/10.33989/2226-4051.2024.30.320970>.

2. **Підпалій Р. Ю.** (2025). Луїджі Гальвані як лідер кардинальних змін в освітніх орієнтирах Болонського університету XVIII століття. Вісник науки та освіти. № 1(31). Серія «Педагогіка», 1638-1651. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-1\(31\)-1638-1651](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-1(31)-1638-1651).

3. **Підпалій Р.** (2025). Постаць Джованні Альдіні як одного із засновників експериментальної анатомії та електрофізіології. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : науковий журнал. МОН України, Сумський державний педагогічний ун-т ім. А. С. Макаренка. редкол.: А. А. Сбруєва, М. А. Бойченко, О. А. Біда та ін.. Суми. СумДПУ ім. А. С. Макаренка. № 1 (141). С. 215–225. DOI: 10.24139/2312-5993/2025.01/215-225.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Володимир МОКЛЯК, офіційний опонент, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та андрагогіки, Полтавського національного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка:

1. На наш погляд, метод термінологічної селекції, який є мало вживаним у педагогічній літературі, ви недостатньо пояснюєте. Варто було не лише зазначити його у вступі, а й застосувати в розділах дослідження.

2. Дослідження набуло б більшої наукової цінності, якби освітній процес Болонського університету в другій половині XX століття був проаналізований так, як генеза першої половини XX століття, повніше розкрита діяльність персоналії другої половини XX століття.

3. На нашу думку дослідження лише б виграло від того, якби дисертант показав передетапи кардинальних змін в освітньому процесі Болонського університету, сферу конфліктів старих і нових освітніх програм.

4. Вважаємо, що робота б виграла, якби автор визначив в дослідженні «опонентське коло» дослідників, які критично ставилися до генези Болонського університету та її впливу на генезу європейської освіти.

Марина БОЙЧЕНКО, офіційний опонент, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка:

1. Серед професорів Болонського університету, внесок яких у генезу європейської освіти автор розглядає впродовж достатньо великого періоду (XVIII - XXI століття), немає жодного представника класичної педагогіки. Вважаємо, що дисертанту варто було би пояснити таку позицію в тексті роботи.

2. На нашу думку, сформована автором друга суперечність «вміння вчасно вводити нові спеціальності в Болонському університеті, починаючи з XVIII століття і не закривати старих, та практична відсутність досліджень цього чиннику в науковій літературі» (с. 17). є недостатньо розв'язаною у процесі дослідження. Окреслення в роботі шляхів розв'язання цієї суперечності посилює її наукову цінність.

3. У дослідженні варто було би здійснити порівняння генези Болонського університету не лише з його головним конкурентом - Оксфордом, а й показати вплив цієї генези на інші італійські університети. У зв'язку з цим не зовсім зрозуміло, яким чином Болонський університет уплинув на оновлення змісту вищої освіти в Італії, чи сприймали інші італійські університети «болонські» кардинальні нововведення.

4. Дисертант розглядає обраний період (XVIII - початок XXI століття за визначеними ним етапами (етап передумов, етап розвитку природничо-математичного знання, класичний,

постмодерний і неокласичний). Зважаючи на те, що предметом дослідження є цілісна генеза освіти, можливо, варто було би її розглядати як цілісний процес.

Леонід ВАХОВСЬКИЙ, рецензент, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної роботи, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»:

1. На нашу думку, зважаючи на те, що переважна більшість джерел є маловідомими в українському науковому просторі і вперше введені автором до наукового обігу, доцільно було б здійснити більш докладний аналіз джерельної бази дослідження.

2. На с.25 дисертації зазначено, що історіографію проблеми буде подано за бібліографічним принципом. Однак сутність і необхідність застосування цього принципу нерозкриті автором.

3. Вважаємо, що в першому розділі доцільно було б обґрунтувати періодизацію розвитку Болонського університету в зазначених хронологічних межах та показати якісну відмінність кожного з визначених етапів. Це дало б змогу зробити більш досконалою структуру дисертаційної роботи у хронологічному вимірі, підсилило б ґрунтовність авторських узагальнень та інтерпретацій.

4. У тексті дисертаційної роботи недостатньо розкрито історичний контекст розвитку досліджуваного явища: побіжно розглянуто генезу європейської освіти у зазначених хронологічних межах; не в повній мірі враховано зміни, які відбувались в освітній галузі європейських країн під впливом ідей Просвітництва; недостатньо висвітлено значення філософії визвольного руху Рисорджименто.

5. Висновкам до розділу 3 недостає аналітичності, вони в значній мірі є описовими, містять фактичний матеріал, який сприймається як недоречна і зайва інформація. Варто було б вийти на більш високий рівень узагальнення і зосередитись на презентації отриманих у розділі наукових результатів.

6. У тесті дисертації зустрічаються стилістичні огріхи й неточності, що зумовлює необхідність його редагування.

Максим САЙБЕКОВ, рецензент, доктор філософії, старший викладач, завідувач кафедри аудіовізуального мистецтва, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»:

1. В історіографічному розділі використано бібліографічний принцип. Але самі джерела не групувані. Замість груп джерел у дисертації зустрічаємо такі формулювання: «Наступний напрям опрацьованих наукових праць», «Наступні праці присвячені персоналіям Болонського університету», «Наступна низка праць присвячена». Можливо варто класифікувати праці групами на такі як: енциклопедичні, біографічні (мемуари), історіографічні та ін. Або групувати за періодами та виокремити групи праць, про які написано вище.

2. Довідки про впровадження треба використати як додатки та дати посилання на них у вступі, у пункт «практичне значення».

3. Конкретизувати ключові слова дисертації, у відповідності їх до спеціальності за якою здійснюється дослідження і тексту дисертації.

4. У кваліфікаційній науковій роботі 11 разів згадано термін «спудет», але воно не загальноживане в українському освітньо-науковому середовищі. Варто не тільки дати визначення терміну, а коли і ким вперше впроваджено цей термін, з посиланням на джерело. А якщо здобувач впроваджує вперше цей термін, то має обґрунтувати доцільність і необхідність впровадження такого терміну. В історіографії часто вживається схожий термін «спудей», можливо варто використати у дослідженні саме цей термін.

5. У розділах 2 і 3 детально висвітлено наукові і творчі здобутки персоналій, але не показано їх методи, методики і технології викладання у Болонському університеті, значення для університетської освіти Європи, крім Джованні Пасколі.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ID 11058 присуджує Ростиславу Підпалому ступінь доктора філософії з галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 011 – Освітні/Педагогічні науки.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Ірина МИГОВИЧ

Підпис завідувача

Олена КАРАМАН